

Ijskoorts

Onder het ijs - Een gidslijn wijst de weg.

Mijn duikset is na een eerste duik stijf bevroren. De knoppen op de inflator zitten muurvast: het is maar lastig ontluichten als ik voor de tweede keer op deze vrieskoude winterse dag onder het ijs wil duiken. Een materiaalprobleem, maar daar laten we ons niet door weerhouden.

Het nieuwe jaar is nog maar net begonnen en Nederland heeft ijskoorts. Duizenden staan op de ijzers. En vele tientallen verdwijnen onder het ijs. Ijsduiken: sinds de laatste elfstedentocht, begin 1997, kan die tak van sport eindelijk weer eens fatsoenlijk in Nederland worden beoefend. Bij veel verenigingen en duikscholen staan ijsduikspecialties op het programma. Scuba Academie in Vinkeveen kiest voor een andere vorm: een introductie in het ijsduiken. «We willen zo veel mogelijk

duikers laten ervaren, hoe het onder het ijs is», zegt Cees den Toom van de duikschool. «Voor mensen die het gewoon een keertje willen proberen, is zo'n complete cursus te duur, zeker als je er van uit gaat dat je de kennis in Nederland misschien maar eens in de tien jaar kunt gebruiken.»

Gidslijn

Er ligt een dik pak ijs bij Jachthaven Achterbos, al snel twaalf centimeter. In de ijsvloer zijn twee maal twee driehoekige wakken gezaagd. De eerste twee wakken

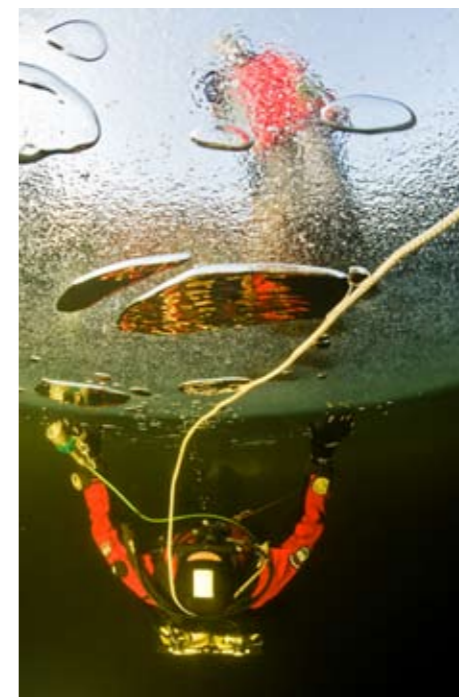
zijn door een gidslijn met elkaar verbonden. En een stukje verderop loopt er ook een gidslijn tussen de andere twee wakken. Na een korte uitleg gaan zo'n dertig duikers om de beurt te water. Iedereen wordt met een lijntje vast geklikt aan de instructeur die meegaat. En die zit op zijn beurt weer vast aan een seinlijn. Naast het wak staat de seinmeester die via deze lijn contact houdt met de duikers onder het ijs. Vijf of meer korte duidelijke rukken van de duikers - in geval van nood - en de man boven trekt ze binnen no time onder het ijs vandaan.

Van te voren heeft iedere ijsduiker in spe zo zijn eigen zorgen. Wat te doen als je eerste trap befrist? Wanneer kan je je automaat trouwens het beste in je mond stoppen bij deze lage temperaturen: pas onder water? En oei, als er straks iets fout gaat, dan kan je dus niet direct naar boven. «Ik heb toch wel een beetje kriebels in mijn buik», zegt een van de 'ijskoorts-slachtoffers'.

Kwikzilver

Eenmaal onder gedoken zijn zulke zorgen gauw vergeten. De zon staat vol op het duikgebied en de stralen breken prachtig door de ijslaag heen. Oh, en dan die luchtbellen tegen het plafond: ze schieten alle kanten op als je er met een vinger doorheen roert. Laat je ze met rust dan vormen ze mooie kwikzilveren spiegels.

Kraakhelder - De grens tussen water en lucht is nauwelijks te zien.

Spiegels

Je kunt jezelf bekijken in de bellen onder het ijs.

Boven water

De seinmeester houdt contact.

Plafond - Het mooiste is om op je rug tegen de ijsvloer aan te plakken.

» Het zet je aan het denken: zonder lijnen mag je van geluk spreken als je de instap weer terug vindt.

Het leukste is om gewoon op je rug te gaan liggen, tegen de ijsvloer aangeplakt. Die dikke scheur in het ijs lijkt wel een diamantader in een mijn van De Beers. Hee, daar loopt iemand over ons heen: wat raar om mensen vanuit dit gezichtspunt te bekijken! Het is zo'n dertig, veertig meter naar het volgende wak, dat alleen goed is waar te nemen omdat de zon op de randen schijnt. De scheiding tussen lucht en water in het wak ziet er praktisch hetzelfde uit als de scheiding tussen lucht en ijs, een stukje

verderop. Het zet je aan het denken: zonder lijnen mag je van geluk spreken als je de instap weer terug vindt. Even het hoofd boven water en turen naar de seinmeester. En dan zijn we na een ok-teken weer op de terugweg. We moeten maar niet te hard zwemmen, want dit gaat veel te snel. Kunnen we deze duik eigenlijk wel loggen? Het diepste punt is twee meter, als we per ongeluk een stukje naar beneden zakken. Vlak boven de bodem hebben we dit keer niks te zoeken: zo duiken we wel weer als het ijs weg is.

Wintersport

Voor de verkleumden is er op het droge erwtensoep en warme chocola. «Gewoon gezellig, wintersport in Nederland», zegt Cees den Toom. Het smaakt naar meer en dus hangen we de inmiddels bevroren duikset nog een keer om. Dit keer moeten we even wachten in het wak, tot het materiaal weer een beetje ontdooid is. Onder het ijs? Dat is net zo leuk als op de ijzers. Laat de volgende ijsstijd maar komen en dan niet over ruim tien jaar!